

31ste vergadering

Dinsdag 25 mei 1999

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 68 leden, te weten:

Baarda, De Beer, Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Dees, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Gelderblom-Lankhout, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Ketting, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Maas-de Brouwer, Meeter, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Ruers, Scholten, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stoffelen, Talsma, Tiesinga-Autsema, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Verbeek, Vriskoop, Werner, Wiegel, Wöltgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heren Korthals, minister van Justitie, en Hoogervorst, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Geachte medeleden, ik verzoek u te gaan staan.

De Kamer ontving het droevige bericht dat op donderdagavond 13 mei in de leeftijd van 57 jaar is overleden de heer Harmannus Thijs Stegeman, directeur van de Stenografische dienst. Hoewel hij na zijn benoeming tot directeur in

november 1992 nauwelijks meer bij de verslaglegging in de Eerste Kamer was betrokken en hij daarom ook nog slechts zelden dit gebouw betrad, zal een aantal uwer hem zich zeker herinneren. Dat geldt in het bijzonder voor een aantal ambtelijke medewerkers van de Kamer.

De heer Stegeman heeft bijna zijn gehele werkzame leven in dienst gesteld van de Stenografische dienst. Na een korte leerperiode werd hij met ingang van 1 april 1963 aangesteld als stenograaf. Dankzij zijn uitstekende taalgevoel, analytisch inzicht en brede interesse ontwikkelde hij zich snel tot een uitstekend stenograaf, die moeiteloos en met groot plezier verschillende soorten verslagen maakte. Een kort uitstapje naar een particulier stenografenbureau in 1976 schonk hem niet wat hij ervan verwachtte en binnen een jaar keerde hij terug. Het werken in een team en voor de Staten-Generaal was voor hem belangrijker dan hij had gedacht toen hij ontslag nam.

Na zijn terugkeer had hij grote verdiensten bij het opzetten van de automatisering, iets waarmee de Stenografische dienst van de Staten-Generaal een van de eerste parlementaire stenografische diensten in de wereld was. Vervolgens zette hij zich met een tweetal collega's aan het oprichten van een afdeling beknopt verslag, die het maken van beknopte verslagen van vergaderingen van algemeen overleg overnam van de plaatsvervangend griffiers. Mede door de inzet van de heer Stegeman werd ook dit een zeer gewaardeerde activiteit van de Stenografische dienst.

Gezien zijn visie, zijn ideeën en zijn bestuurlijke kwaliteiten wekte het geen verbazing dat hij met succes solliciteerde naar de functie van

onderdirecteur toen deze in 1990 door het overlijden van mevrouw Van Eck vacant kwam. Gelet op de wijze waarop hij die functie vervulde, was hij in 1992 de voor de hand liggende kandidaat voor de opvolging van de heer Van Beurden als directeur. In die functie heeft hij zich vooral verdienstelijk gemaakt door het integreren van de afdelingen woordelijk verslag en beknopt verslag, waardoor de flexibiliteit en de inzetbaarheid van de Stenografische dienst aanmerkelijk werden vergroot en waardoor adequaat kon worden ingespeeld op de sterk wisselende vraag naar verslagen van beide Kamers en hun commissies. Dankzij zijn gaven van hoofd en hart wist hij de problemen, die onvermijdelijk gepaard gaan met een ingrijpende operatie als een reorganisatie, tot een minimum te beperken.

De heer Stegeman voelde zich zeer betrokken bij de Stenografische dienst en de Staten-Generaal, die hij ook buiten de directe werksfeer liet profiteren van zijn vele kwaliteiten, niet alleen op het sportieve maar ook op het muzikale vlak. Door zijn beminnelijk karakter en zijn openheid had hij goede contacten met velen die werkzaam zijn in de gebouwen aan het Binnenhof. Voor zijn verdiensten in zijn werkkring en in het maatschappelijk leven – hij was vele jaren bestuurslid van het stadstheater De Tobbe in Voorburg – werd hij in 1992 benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau.

In het begin van dit jaar openbaarde zich bij hem een ziekte waarvan hij wist dat geen herstel meer mogelijk was. Ondanks de ernst van zijn ziekte behield hij zijn geestkracht, humor en zelfspot en legde hij daarvan getuigenis af in een levendige correspondentie, die